

Exposities laten zien: zó was Jop

Veel van zijn werk is onaf, net als zijn leven. Kunstenaar Jop Horst stierf vier jaar geleden, 52 jaar oud. Vrienden eren hem met twee exposities en een boek.

Herman Haverkate

Hengelo

Een van zijn laatste werken, 'Blik', staat aan de oevers van de Tuindorpvijver in Hengelo. Het is een metalen gestalte, met een rechthoekige opening op de plek van de ogen. Diana de Vries rijdt er één keer per maand langs om het schoon te maken. „Die weidse blik op het leven: dat is typisch Jop.”

Voor De Vries, partner van Jop Horst in de laatste jaren van zijn leven, is het beeld uit 2012 een zelfportret. „De ene schouder is hoger dan de andere, net als bij Jop zelf. Het beeld is ook precies even lang. Toen hij het maakte, had hij nog twee jaar te leven. Nergens in de openbare ruimte is hij zo aanwezig als hier.”

Zijn dood kwam niet onverwacht. Horst was al jaren ziek. Hoewel hij bij het grote publiek niet echt bekend was, was hij voor collega's uit de Twentse kunstwereld een voorbeeld en een bron van inspiratie. „Als ik denk aan wie of wat een kunstenaar moet zijn om zich zo te mogen noemen, denk ik vaak aan Jop”, schrijft Dick Tuinder in het boek dat deze maand over de kunstenaar verscheen.

Het boek, maar ook de twee bijbehorende tentoonstelling in Zaal Zuid in Hengelo en in het Rijks-

museum Twenthe, zijn bedoeld als een eerbetoon. Vrienden en collega's werkten eraan mee. „We wilden geen in memoriam”, zegt Diana Vries. „Deze exposities moeten Jop laten zien zoals hij was. Een kunstenaar die in geen enkel kader te vangen is, die leefde en werkte bij de gratie van het toeval en nooit ook maar een seconde voorspelbaar is geweest. Juist op grond van die kwaliteiten wordt hij ook door zijn collega's zo gewaardeerd.”

Jop Horst werd geboren in Rome. De zoon van een hoogleeraar uit Wageningen die de hele wereld overtrok voor zijn onderzoek. Voordat hij op z'n zestiende eindelijk in Nederland kwam, had Jop Horst al zo'n beetje in de halve wereld gewoond.

„Hij was rusteloos, tegendraads ook. Zeker de eerste jaren had hij grote moeite om zich aan te passen. Na een poging tot

een studie in de landbouw koos hij uiteindelijk voor het kunstenaarschap.”

Na zijn afstuderen aan de AKI in 1986 vestigde hij zich in Hengelo.

Horst trok er de aandacht met korte, absurdistische filmpjes en beelden waarvoor hij bestaande spullen en materialen gebruikte. „Veel is onaf gebleven, veel ook vernietigd. Oude beelden gebruikte hij vaak om weer nieuwe te maken. Aan schoonheid of fatsoenlijke presentatie hechtte hij absoluut niet.”

Nadat in 2002 kanker bij hem werd geconstateerd, veranderde ook zijn werk. Horst ging kleine tekeningen maken. Fantasievoorstellingen in zwart-wit, vol zelfspot en zwarte humor. De Vries wijst op een schilderij van een stierenkop dat min of meer het icoon is geworden van de tentoonstelling. „Kijk hoe kracht en kwetsbaarheid samengaan in een paar zwarte lijnen en besef dan: zo was Jop.”

Als ik denk aan wie of wat een kunstenaar moet zijn om zich zo te mogen noemen, denk ik vaak aan Jop

—Dick Tuinder

▲ **Expositie over de overleden kunstenaar Jop Horst. Zijn weduwe Diana de Vries vertelt zijn levensverhaal.** FOTO CARLO TERELLEN